

Landbosforeningerne i Henhold til Bestemelsen i Loven om Husdyravlens Fremme, Loven af 1ste April 1887 § 9, hvilket vil være ærede Medlemmer bekendt. Saaledes falder altjaa denne Virksomhed. I Fjor var der Tale om adskillige Udvidelser af disse Bevillinger, og derved kom man til at omtale Spørgsmaalet om, hvorledes Staten skulde udøve sin Kontrol med denne Konsulentvirksomhed, og i Princippet blev det vedtaget saaledes, at det blev Indenrigsministeren, som, for saa vidt disse Konsulenter vare egentlige Statskonsulenter, og for saa vidt Staten udelukkende bidrog til Konsulentvirksomheden, skulde — saaledes mente man — tage et større Ansvar, end han hidtil havde haft med Hensyn til Tilshyn, og derved kom man til Oprettelsen af det saakaldte Konsulentkontor. Det er blevet forhandlet her, og ganske særlig er der blevet truffet Afstaa med Finansudvalget, og Vilkaaret for en forhøjet Bevilling i Fjor var det, at Ministeren skulde i højere Grad end hidtil øve en selvstændig Virksomhed i denne Retning. Smidlertid fuldstændig er Forholdet ikke gennemført. Der findes Statskonsulenter, som udelukkende fortære under Landhusholdningssekselskabet, og der findes Statskonsulenter ved Landbohøjskolen, som udelukkende fortære under Ministeriet, og dette Kontor, som er stillet under Ministeriet, har nærmest at sørge for Kontrollen med de Statskonsulenter, som fungere i Indland og Udland for specielle Formaaes Skyld, og ikke saa meget for de almindelige Formaaes Skyld. Det falder ganske naturligt saaledes, at det er for de specielle Formaaes Skyld. Dertil er Bevillingen givet, og saaledes er det aftalt. Dette Konsulentkontor skal holde denne Virksomhed i Gang, sørge for at bearbejde de Marsberetninger, der indgives, og selv afgive en Marsberetning. Det er et temmelig betydeligt Arbejde. Jeg skal nævne, at i dette Aar er der gaaet 250 Ekspeditioner til dette Kontor fra Ministeriet. Jeg anfører dette, fordi dette Forhold er blevet noget misforstaaet af Landhusholdningssekselskabet saaledes, som om Indenrigsministeriet har villet gaa Landhusholdningssekselskabet for nær. Hidtil har man for øvrigt været mere tilbøjelig til at tro det modsatte om mig. Jeg siger dette, fordi jeg anser det for nødvendigt, idet der bagved ligger en Misforstaaelse, nemlig den, at medens Landhusholdningssekselskabet utvivlsomt har Fortjenesten af at have sat denne Virksomhed i Gang, har paabegyndt at benytte og endnu selv benytter Konsulenter og i det hele har ledet Konsulentvirksomheden, fremkom der, efterhaanden som Virksomheden forøgedes,

Udgifter til Administrationen, der vare meget betydelige og betydeligere, end Landhusholdningssekselskabet kunde bære, hvorfor man forlangte Tilskud af Staten til Administrationen. Dette udviklede sig saa saaledes efterhaanden, at Staten maatte bære den hele Administrationsudgift og gaa ind paa at have en dertil beskikket Mand, der var Sekselskabets Sekretær og lade ham besørge det hele Forhold. Det vil ogsaa være klart, at et Præsidium, som bestaar af 3 Medlemmer, der oven i Købet ere udenbys boende, ikke er egnet til at forestaa den daglig Administration. Der maatte altjaa ske en Forandring i dette Forhold, og den vedkommende, som er særdeles egnet til at varetage dette Hverv, fungerer nu i Forholdet paa Statens Vegne, medens man selvfølgelig har beholdt Forholdet til Landhusholdningssekselskabet, som man altid vil sætte Pris paa at staa i Forhold til, fordi der i dette Sekselskab rummes en stor Fordighed i det hele i alle de Spørgsmaal, som angaa Konsulentvirksomheden. Forholdet er saaledes, at der er et Kontor, der er stillet til Ministeriets Raadighed, som særlig har med dette Forhold at gøre, og for saa vidt kan der ganske vist være Tale om en Centralisation. Det er det, man har været forarget over, at man har villet inddrage under Administrationen de Konsulenter, som i Henhold til Bevillingen paa Finansloven for øvrigt ere stillede direkte til Statens Raadighed. Der er, som sagt, bevilget det fornødne Beløb ogsaa til Administrationen af disse Poster, men ganske vist paa det Vilkaar, at Ministeren tog et større Ansvar end hidtil for denne Administration. Dette er sket. Under samme Kontor er, der Tale om et Tilshyn, for saa vidt der søres Tilshyn med den Konsulentvirksomhed, som udøves under Landbosforeningerne, men her er i Virkeligheden ikke Tale om en Centralisation, tværtimod om ganske det modsatte. Her er netop et Eksempel paa Decentralisation. I det hele gaar Tilshynet nemlig ud paa ikke at forlange af de vedkommende Konsulenter en Beretning, men paa at forlange, at deres Foræning skal afgive en Marsberetning, hvilket er selvfølgelig, da Staten maa vide, hvorledes de Midler anvendes, som den jo ikke i ringe Grad tilbæler Landbosforeningerne i dette Djemed. En anden Betingelse, som blev sat herfra, er, at Foreningerne skulle lade disse Konsulenter deltage i de Møder, som afholdes efter Ministerens Anordning. Djemedet hermed er at komme til visse fælles Syn paa og visse fælles Raader i Udøvelsen af denne Konsulentvirksomhed, og det maa vistnok anses for at være hel-